

Keskkonnaamete-post: info@keskkonnaamet.ee**Teadmiseks: Transpordiamet**e-post: info@transpordiamet.ee

Teie: 10.03.2026 nr DM-135538-4

Meie: 23.03.2026

Seisukoht Transpordiameti Saareotsa kanali keskkonnaloa taotluse menetluses

Teavitasite menetluses nr M-135538 OÜ-d Utilitas Wind („Utilitas Wind“), et olete menetlusse võtnud Transpordiameti 05.03.2026 esitatud keskkonnaloa taotluse nr T-KL/1031077-2, millega taotletakse luba Liivi lahes (VEE3400000) Lao rannas (VEE3439000) asuva Saareotsa kanali hooldussüvendamiseks mahus 7500 m³ 30 aasta jooksul (*eeldatavalt iga 5-7 aasta tagant mahus kuni 1500 m³ ühe töö kohta*) ja süvenduspinnase kaadamiseks Munalaiust läänes (KAS0000015) kaadamisalale. Luba taotletakse perioodiks 01.07.2026-30.06.2056. Loa taotluse menetluse kohta ettepanekud või vastuväited palusite esitada kirjalikult aadressile info@keskkonnaamet.ee hiljemalt kahe nädala jooksul teate laekumisest.

Esitame käesolevaga seisukoha Transpordiameti 05.03.2026 Saareotsa kanali keskkonnaloa taotlusele nr T-KL/1031077-2.

Paralleelselt on menetluses Utilitas Windi Saare-Liivi meretuulepargi veeloa taotlus (*T-KL/1031459-3, menetlus nr M-134858*).

Saare-Liivi meretuulepargi veeloa taotluse menetluses edastasite meile 20.02.2026 kirja nr DM-134858-16, milles: a) viitasite, et MunalaiuW (KAS0000015) kaadamisala kattub Saare-Liivi meretuulepargi veeloa taotluse alaga (*Saare-Liivi meretuulepargi põhivõrguga ühendamiseks vajaliku veekaabelliini ehk eksportkaablite hoonestusloa koormatava alaga*); b) märkisite, et „Seoses MunalaiuW kaadamisalaga tegi Transpordiamet ettepaneku seda mitte sulgeda. Transpordiamet on esitanud keskkonnaloa taotluse [registreeritud KOTKASes 10.02.2026 numbriga DM-135538-1, menetluse nr M-135538 all] Saareotsa kanali hooldussüvendamiseks, kus süvenduspinnase kaadamine toimuks Munalaiu W kaadamisalale (nagu ka viimati tehtud tööde käigus, vee erikasutusluba nr LVV/321628), mille mahud oleks suhteliselt väikesed ning tööde intervall ca 5-7 aasta tagant. Süvendamise vajadus hinnatakse üle igal aastal mõõdistusandmete põhjal. Pärnu maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneeringu seletuskirja lk 35 on märgitud, et väiksema mahu puhul saab kasutada olemasolevaid kaadamisalasid. /---/ Saare-Liivi KMH aruande lisas kaks on toodud, et paralleelselt paigaldatud ühenduskaablite minimaalne vahekaugus meretrassil on 100 meetrit. Sellest johtuvalt on kolme paralleelse merekaabli puhul kaabliiraja üldlaid umbes 200 m. Lisaks paigutatakse kaablid KMH aruande kohaselt 1-5 m sügavusele settesse. Keskkonnaloa taotlus hõlmab kogu hoonesutsuala (ca 1 km laiune trass). Siiski, lähtuvalt kaabliiraja üldlaidusest ja paigaldamise tehnoloogiast (matmine), on potentsiaalselt võimalik alade (vt joonis 1) kooskasutus.“

Esitasime oma seisukoha 06.03.2026 kirjaga (DM-134858-21), milles toodu juurde jääme ka Transpordiameti 05.03.2026 keskkonnaloa taotluse nr T-KL/1031077-2 (Saareotsa kanali keskkonnaloa

taotluse) menetluses.

Nimelt, Saare-Liivi meretuulepargi põhivõrguga ühendamiseks vajaliku veekaabelliini ehk eksportkaablite hoonestusluba (*Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti 28.01.2026 otsus nr 1-7/26-037*) kehtib ning peame jääma vastava koormatava ala piiridesse. MunalaiuW kaadamisala ei ole meile arusaadavalt ühegi hetkel kehtiva veeloa kaadamiskohaks (*viidatud vee erikasutusluba nr LVV/321628 kehtis kuni 31.12.2013 ning uus Transpordiameti veeloa taotlus nr T-KL/1031077 on esmasena esitatud 10.02.2026 ning alles menetluses – menetlus nr M-135538*).

17.04.2017 kehtestatud Pärnu maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneeringu („Pärnu mereala MP“) joonisel on tõepoolest „olemasolevad kaadamisalad“ (toonase Veeteede Ameti andmetel) kujutatud, k.a kõnealune kaadamisala. Pärnu mereala MP seletuskirja ptk-s 3.7 on aga märgitud: „Planeeringujoonistele on kantud seni kasutatud kaadamisalad, mis ökoloogilistel põhjustel ei ole suuremahuliseks kaadamiseks väga sobivad. Kuna Pärnu lahe puhul on tegemist ökoloogiliselt tundliku alaga, on vajalik suuremahuline materjali kaadamine, millega kaasneb mahukas heljumi levik, viia väljapoole Pärnu lahte. Seni kasutatud kaadamisalade edasine kasutamine (kuni 10 000 m³) ja uute kasutuselevõtmine täpsustatakse enne veekoogu süvendamist. Vee erikasutusloas määratletud tingimused on aluseks kaadamiskoha valikul. Väiksema mahu puhul saab kasutada olemasolevaid kaadamisalad, suuremahuliste kaadamistööde puhul kaalutakse uute alade kasutuselevõtmist keskkonnamõju hindamise (KMH) käigus. Kui kaadamisala asub kaitsealal või mõjutab seda, tuleb enne kaadamisala kasutusele võtmist läbi viia Natura hindamine ja saadud nõusolek kaitseala valitsejalt. Uue kaadamisala kasutusele võtmine kooskõlastatakse Muinsuskaitseametiga. Kaadamisalade täpsustamist hilisemas loataotluse etapis ei loeta maakonnaplaneeringu muutmiseks.“ Niisiis selguvad tegelikud kaadamiskohad igakordselt veeloa menetluses asjaolude ja mõjude kaalumise tulemusena.

Korraldasime samal teemal 27.02.2026 Transpordiametiga veebikohtumise, milles jõudsime järeldusele, et arvestades (a) Transpordiameti veeloa taotluses nr T-KL/1031077 kavandatud kaadamise mahtu (korraga kuni 1500 m³) ning et (b) Saare-Liivi meretuulepargi põhivõrguga ühendamiseks vajaliku veekaabelliini ehk eksportkaablite paigaldatud trassi laius oleks eelduslikult umbes 200 meetrit (*täpsem info selgub projekteerimise käigus*), koos kaitsevööndiga järelikult umbes 400 meetrit¹ ning samas hoonestusloa koormatav ala (*ühtlasi Saare-Liivi meretuulepargi veeloa taotluse ala*) on kõnealuses kohas ca 1000 meetri laiune, Munalaiu W kaadamisala ise on ca 900 meetri laiune (*millest osa jääb väljapoole hoonestusala/Saare-Liivi meretuulepargi veeloa taotluse ala*), on printsiiabis võimalik MunalaiuW kaadamisalale kaadamine ka siis, kui Saare-Liivi meretuulepargi põhivõrguga ühendamiseks vajalik veekaabelliin ehk eksportkaablid saavad paigaldatud. Küll tuleb Transpordiameti taotletavas veeloas (taotlus nr T-KL/1031077, menetlus nr M-135538) määrata, et alates Saare-Liivi meretuulepargi põhivõrguga ühendamiseks vajaliku veekaabelliini ehk eksportkaablite paigaldamisest ei tohi kõnealustele kaablitele ega nende kaitsevööndisse kaadata.

¹ Majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määruse nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“ § 10 lg 4 sätestab, et veekaabelliini kaitsevöönd on piki kaablit kulgev veepinnast põhjani ulatuv veeruum, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest meres ja järvedes 100 meetri kaugusel ning jõgedes 50 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Arvestades eeltoodud parameetreid (*kaadamise maht ja kaadamisala suurus*) on MunalaiuW kaadamisalal ka niisugusel juhul eelduslikult endiselt piisavalt ruumi kaadamiseks. VeeS § 193 lg 1 p 12 ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „*Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis*“ § 2 lg 1 koos lisa 3 p-ga 11.8 võimaldavad kaadamise nõudeid veeloas määrata.² VeeS § 177 lg 7 sätestab, et kaadamiskoha määramisel tuleb arvesse võtta võimaliku kaadamiskoha füüsikalisi, bioloogilisi ja keemilisi omadusi veesambas ning merepõhjas, kaadamiskohas asuvaid maardlaid, kaadamiskoha muid kasutusviise ja seal aset leidvat tegevust, kaadamiskoha potentsiaalset kasutamist muuks majandustegevuseks ning kaadamise võimalikku mõju merekaitsealadele ja kaitsealustele liikidele või nendega seotud ökosüsteemidele. Järelikult on Transpordiameti taotletavas veeloas (*taotlus nr T-KL/1031077, menetlus nr M-135538*) võimalik niisuguse, teisi tegevusi arvestava kaadamise nõude (*kaablitrassil ja kaablite kaitsevööndites kaadamise keeld*) määramine. Siinkohal tuleb silmas pidada ka olulist avalikku huvi taastuenergia tootmisvõimsuste järele (*RKHKo nr 3-17-2013, p 20*). Samuti märgime, et Saare-Liivi meretuulepargi veeloo taotlus oli ajaliselt varasem.

Samas, vajadusel on võimalik ka Transpordiameti veeloo taotluse (*taotlus nr T-KL/1031077, menetlus nr M-135538*) järgset kaadamiskohta nihutada Saare-Liivi meretuulepargi põhivõrguga ühendamiseks vajaliku veekaabelliini ehk eksportkaablite hoonestusloa (*ning veeloo taotluse*) alast välja. Kordame, et Pärnu mereala MP MunalaiuW senise kaadamisala piiresse jäämist ei nõua. Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „*Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu*“ § 11 p 7² kohaselt on merre kaadamine alates mahust 500 m³ nagunii eelhindangu kohustuslik tegevus (*nii senise kaadamisala piiresse jäädes kui kaadamiskohta nihutades*). Juhul, kui nihutatud kaadamiskoha kasutamiseks on tarvilik teha uuringuid või anda täiendavat sisendit, oleme valmis abistama näiteks Saare-Liivi meretuulepargi keskkonnamõju hindamise aruandele tugineva andmete ekstrapoleerimisega, samuti oleksime põhimõtteliselt valmis niisugusel juhul näiteks allveearheoloogilist uuringut rahastama.

Utilitas Wind on igal juhul valmis kaasa mõtlema ning oma seisukohti täiendavalt selgitama.

Utilitas Wind soovib saada teavet Transpordiameti Saareotsa kanali keskkonnanaloo taotluse (*taotlus nr T-KL/1031077, menetlus nr M-135538*) edasise menetluse kohta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Rene Tammist

Andrus Zavadskis

juhatuse liikmed

OÜ Utilitas Wind

² Samuti, VeeS § 193 lg 1 p 8 võimaldab veeloas määrata meetmed, millega vähendatakse või välditakse tegevuse mõju isiku varale.